

Η βέλτιστη σταθερά στην ανισότητα Hausdorff-Young

Ασπασία Κωτσογιάννη

Περίληψη

1 Ο μετασχηματισμός Fourier

Έστω $f \in L^1(\mathbb{R}^n)$. Ορίζουμε

$$(1.1) \quad \widehat{f}(\xi) = \frac{1}{(\sqrt{2\pi})^n} \int_{\mathbb{R}^n} f(x) e^{-ix \cdot \xi} dx, \quad \xi \in \mathbb{R}^n.$$

Το ολοκλήρωμα Lebesgue στη σχέση (1.1) συγκλίνει για κάθε ξ και έτσι ορίζεται η συνάρτηση $\widehat{f}$ η οποία ονομάζεται *μετασχηματισμός Fourier* της f . Συχνά, χρησιμοποιείται ο συμβολισμός

$$\mathcal{F}(f) = \widehat{f}.$$

Οι παρακάτω είναι μερικές από τις πολλές γνωστές ιδιότητες του μετασχηματισμού Fourier:

- (α) Ο τελεστής $\mathcal{F}$ είναι γραμμικός.
- (β) Η συνάρτηση $\mathcal{F}(f)$ είναι συνεχής στον $\mathbb{R}^n$ όπως φαίνεται με απλή εφαρμογή του θεωρήματος κυριαρχημένης σύγκλισης.
- (γ) Ισχύει

$$(1.2) \quad \|\widehat{f}\|_{\infty} \leq \frac{1}{(\sqrt{2\pi})^n} \|f\|_1.$$

1. Για κάθε $f, g \in L^1(\mathbb{R}^n)$ το ολοκλήρωμα

$$(f * g)(x) = \frac{1}{(\sqrt{2\pi})^n} \int_{\mathbb{R}^n} f(x-y)g(y)dy$$

ορίζεται για σχεδόν κάθε $x \in \mathbb{R}^n$, η οριζόμενη συνάρτηση είναι στοιχείο του $L^1(\mathbb{R}^n)$ και ονομάζεται *συνέλιξη* των f, g . Ισχύει ότι

$$\widehat{(f * g)}(\xi) = \widehat{f}(\xi)\widehat{g}(\xi)$$

για κάθε $\xi \in \mathbb{R}^n$ όπως αποδεικνύεται με εφαρμογή του θεωρήματος Fubini.

Από την (1.2) φαίνεται ότι ο τελεστής $\mathcal{F} : L^1(\mathbb{R}^n) \rightarrow L^\infty(\mathbb{R}^n)$ είναι φραγμένος και

$$(1.3) \quad \|\mathcal{F}(f)\|_\infty \leq \frac{1}{(\sqrt{2\pi})^n} \|f\|_1$$

για κάθε $f \in L^1(\mathbb{R}^n)$. Επίσης, ο μετασχηματισμός Fourier μπορεί να οριστεί στον $L^2(\mathbb{R}^n)$ και από το θεώρημα του Plancherel ισχύει $\|\widehat{f}\|_2 = \|f\|_2$ για κάθε $f \in L^2(\mathbb{R}^n)$. Δηλαδή, ο τελεστής $\mathcal{F} : L^2(\mathbb{R}^n) \rightarrow L^2(\mathbb{R}^n)$ είναι φραγμένος και

$$(1.4) \quad \|\mathcal{F}(f)\|_2 = \|f\|_2$$

για κάθε $f \in L^2(\mathbb{R}^n)$. Η ανισότητα

$$(1.5) \quad \|\mathcal{F}(f)\|_q \leq \frac{1}{(\sqrt{2\pi})^{n(\frac{2}{p}-1)}} \|f\|_p$$

για κάθε $f \in L^p(\mathbb{R}^n)$, όπου $1 < p < 2$ και q είναι ο συζυγής εκθέτης του p , ονομάζεται *ανισότητα Hausdorff-Young*.

Στην πραγματικότητα οι Hausdorff-Young απέδειξαν την ανισότητα στο πλαίσιο των σειρών Fourier και η ανισότητα (1.5) αποδείχθηκε σαν πόρισμα από τον Titchmarsh. Η σταθερά που παρουσιάζεται στην ανισότητα δεν είναι η βέλτιστη όταν $1 < p < 2$. Ο Babenko προσδιόρισε τη σταθερά c_p στην ανισότητα

$$\|\mathcal{F}(f)\|_q \leq c_p \|f\|_p$$

στις περιπτώσεις όπου $q = 2, 4, 6, \dots$, δηλαδή όταν ο q είναι άρτιος ακέραιος. Ο Beckner προσδιόρισε τη βέλτιστη σταθερά c_p για κάθε $p \in (1, 2)$.

Έστω $f(x) = c \exp(-Ax \cdot x + b \cdot x)$, όπου $c \neq 0$, A πραγματικός $n \times n$ συμμετρικός θετικά ορισμένος πίνακας και $b = \mu + i\nu$ είναι μιγαδικό διάνυσμα (δηλαδή $\mu, \nu \in \mathbb{R}^n$). Κάθε τέτοια συνάρτηση ονομάζεται συνάρτηση Gauss. Γράφοντας $A = U^*DU$ όπου U είναι ορθογώνιος πίνακας και D είναι διαγώνιος πίνακας με θετικά διαγώνια στοιχεία, και κάνοντας πράξεις και απλές αλλαγές μεταβλητής καταλήγουμε στην

$$\widehat{f}(\xi) = \frac{c}{\sqrt{2^n \det A}} \exp\left(-\frac{1}{4}A^{-1}(\xi + ib) \cdot (\xi + ib)\right).$$

Επίσης, κάνοντας πράξεις παίρνουμε

$$\|f\|_p = |c| \left(\sqrt{\frac{\pi}{p}}\right)^{\frac{n}{p}} \frac{1}{(\sqrt{\det A})^{\frac{1}{p}}} \exp\left(-\frac{1}{4}A^{-1}\mu \cdot \mu\right)$$

και

$$\|\widehat{f}\|_q = |c| \left(\sqrt{\frac{2\pi}{q}}\right)^{\frac{n}{q}} \frac{1}{(\sqrt{\det A})^{\frac{1}{p}}} \exp\left(-\frac{1}{4}A^{-1}\mu \cdot \mu\right).$$

Άρα,

$$(1.6) \quad \|\widehat{f}\|_q = \left[\left(\sqrt{\frac{2\pi}{q}}\right)^{\frac{1}{q}} \left(\sqrt{\frac{p}{2\pi}}\right)^{\frac{1}{p}} \right]^n \|f\|_p.$$

Οι Babenko και Beckner απέδειξαν το ακόλουθο Θεώρημα:

Θεώρημα 1.1. Για κάθε $f \in L^p(\mathbb{R}^n)$, $1 < p < 2$, $q = p/(p-1)$ ισχύει

$$(1.7) \quad \|\mathcal{F}(f)\|_q \leq c_{p,n} \|f\|_p$$

όπου

$$c_{p,n} = \left[\left(\sqrt{\frac{2\pi}{q}} \right)^{\frac{1}{q}} \left(\sqrt{\frac{p}{2\pi}} \right)^{\frac{1}{p}} \right]^n.$$

Η $c_{p,n}$ είναι προφανώς βέλτιστη αφού η ανισότητα (1.7) γίνεται ισότητα όταν η f είναι συνάρτηση Gauss, σύμφωνα με την (1.6). Ο Lieb απέδειξε ότι η (1.7) γίνεται ισότητα μόνο όταν η f είναι συνάρτηση Gauss. Σκοπός μας σε αυτή την εργασία είναι να παρουσιάσουμε την απόδειξη του Beckner για το Θεώρημα αυτό.

2 Οι συναρτήσεις Hermite και ο πυρήνας του Mehler

Ορισμός 2.1. Οι συναρτήσεις $H_k(x) = (-1)^k e^{x^2} \frac{d^k}{dx^k} e^{-x^2}$, $k = 0, 1, 2, \dots$ είναι προφανώς πολυώνυμα βαθμού k . Τα πολυώνυμα αυτά ονομάζονται πολυώνυμα Hermite.

Λήμμα 2.2. Τα πολυώνυμα Hermite ικανοποιούν την

$$\sum_{n=0}^{\infty} t^n \frac{H_n(x)}{n!} = e^{2tx-t^2}, \quad t \in \mathbb{C}, x \in \mathbb{R}.$$

Ορισμός 2.3. Οι συναρτήσεις $\psi(x) = \frac{1}{(2^k k! \sqrt{\pi})^{1/2}} H_k(x) e^{-x^2/2}$, $k = 0, 1, 2, \dots$ ονομάζονται συναρτήσεις Hermite και είναι στοιχεία της κλάσης $\mathcal{S}(\mathbb{R})$.

Ορισμός 2.4. Ορίζουμε τον πυρήνα του Mehler

$$K(x, y, t) = \frac{1}{\sqrt{\pi(1-t^2)}} \exp\left(\frac{x^2 - y^2}{2} - \frac{(x-yt)^2}{1-t^2}\right)$$

για πραγματικούς x, y και μιγαδικό t με $|t| < 1$.

Θεώρημα 2.5. Ο πυρήνας του Mehler ικανοποιεί την

$$(2.1) \quad K(x, y, t) = \sum_{n=0}^{\infty} t^n \psi_n(x) \psi_n(y).$$

Λήμμα 2.6. Οι συναρτήσεις Hermite $\psi_k(x)$, $k = 0, 1, 2, \dots$ είναι ορθοκανονικό σύστημα στον $L^2(\mathbb{R})$.

Θεώρημα 2.7. Οι συναρτήσεις Hermite $\psi_k(x)$, $k = 0, 1, 2, \dots$ αποτελούν ορθοκανονική βάση του $L^2(\mathbb{R})$.

3 Η εργασία του Beckner

Η εργασία του Beckner πάνω στην ανισότητα Hausdorff-Young έχει έντονη πιθανοθεωρητική χροιά. Ουσιαστικό ρόλο παίζει το μέτρο του Gauss στο $\mathbb{R}$,

$$d\mu(x) = \frac{1}{\sqrt{\pi}} e^{-x^2} dx.$$

Χρειάζεται να εισάγουμε κάποιες παραλλαγές του πυρήνα του Mehler και των πολυωνύμων Hermite και δουλεύουμε στους χώρους $L^p(\mathbb{R}, \mu)$.

Ορισμός 3.1. Ορίζουμε

$$\begin{aligned} T(x, y, t) &= \sqrt{\pi} K(x, y, t) e^{\frac{1}{2}(x^2+y^2)} \\ &= \frac{1}{\sqrt{1-t^2}} \exp\left(-\frac{t^2}{1-t^2}x^2 - \frac{t^2}{1-t^2}y^2 + \frac{2t}{1-t^2}xy\right) \end{aligned}$$

για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$ και $t \in \mathbb{C}$ με $|t| < 1$.

Ορισμός 3.2. Ορίζουμε επίσης

$$\mathbf{H}_n(x) = \frac{1}{(2^n n!)^{\frac{1}{2}}} H_n(x) = \pi^{\frac{1}{4}} \psi_n(x) e^{\frac{1}{2}x^2}$$

για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και $n \in \mathbb{N}_0$.

Λήμμα 3.3. (α) $T(x, y, t) = \sum_{n=0}^{\infty} t^n \mathbf{H}_n(x) \mathbf{H}_n(y)$.

(β) Τα πολυώνυμα του Ορισμού 3.2 αποτελούν ορθοκανονική βάση του $L^2(\mathbb{R}, \mu)$.

(γ) Για κάθε $a > 0$ οι συναρτήσεις $p(x)e^{-ax^2}$, όπου $p(x)$ είναι οποιοδήποτε πολυώνυμο, είναι πυκνές στον $L^p(\mathbb{R})$, $1 < p < +\infty$.

(δ) Τα πολυώνυμα είναι πυκνά στον $L^p(\mathbb{R}, \mu)$, $1 < p < +\infty$.

Απόδειξη. (α) Βάσει της (2.1) και των Ορισμών 3.1 και 3.2 έχουμε

$$\begin{aligned} T(x, y, t) &= \sqrt{\pi} \sum_{n=0}^{\infty} t^n \psi_n(x) e^{\frac{1}{2}x^2} \psi_n(y) e^{\frac{1}{2}y^2} \\ &= \sqrt{\pi} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{2^n n! \sqrt{\pi}} t^n H_n(x) H_n(y) \\ &= \sum_{n=0}^{\infty} t^n \mathbf{H}_n(x) \mathbf{H}_n(y). \end{aligned}$$

(β) Αυτό αποτελεί άμεση συνέπεια του Θεωρήματος 2.7:

$$\int_{\mathbb{R}} H_n(x) H_m(x) d\mu(x) = \int_{\mathbb{R}} \psi_n(x) \psi_m(x) dx = \begin{cases} 1, & \text{αν } n = m \\ 0, & \text{αν } n \neq m \end{cases}$$

Άρα το $\{H_n(x)\}$ αποτελεί ορθοκανονικό σύνολο. Έστω $f \in L^2(\mathbb{R}, \mu)$ με $\int_{\mathbb{R}} H_n(x)f(x)d\mu(x) = 0$ για κάθε $n \in \mathbb{N}_0$. Ορίζουμε τη συνάρτηση $g(x) = f(x)e^{-\frac{x^2}{2}}$, $x \in \mathbb{R}$. Προφανώς $g \in L^2(\mathbb{R})$ και

$$\int_{\mathbb{R}} \psi_n(x)g(x)dx = \frac{1}{\pi^{\frac{1}{4}}} \int_{\mathbb{R}} H_n(x)f(x)d\mu(x) = 0$$

για κάθε $n \in \mathbb{N}_0$. Άρα $g = 0$ και επομένως $f = 0$.

Άρα το $\{H_n\}$ αποτελεί ορθοκανονική βάση του $L^2(\mathbb{R}, \mu)$.

(γ) Έστω $f \in L^q(\mathbb{R})$, $q = \frac{p}{p-1}$, με $\int_{\mathbb{R}} f(x)p(x)e^{-ax^2} dx = 0$ για κάθε πολυώνυμο $p(x)$. Θεωρούμε $\xi \in \mathbb{R}$ και γράφουμε

$$e^{-ix\xi} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-i\xi)^n x^n}{n!}.$$

Επειδή τα μερικά αθροίσματα της σειράς είναι ομοιόμορφα φραγμένα από τη συνάρτηση $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{|\xi x|^n}{n!} = e^{|\xi x|}$ και επειδή $f(x)e^{|\xi x|}e^{-ax^2} \in L^1(\mathbb{R})$, συνεπάγεται από το Θεώρημα κυριαρχημένης σύγκλισης ότι

$$\frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{\mathbb{R}} f(x)e^{-ax^2} e^{-ix\xi} dx = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-i\xi)^n}{n!} \int_{\mathbb{R}} f(x)x^n e^{-ax^2} dx = 0.$$

Άρα, $\mathcal{F}(f(x)e^{-ax^2}) = 0$ και επομένως $f = 0$.

(δ) Αυτό είναι συνέπεια του (γ). Έστω $f \in L^q(\mathbb{R}, \mu)$, $q = \frac{p}{p-1}$, με $\int_{\mathbb{R}} f(x)p(x)d\mu(x) = 0$ για κάθε πολυώνυμο $p(x)$. Θεωρούμε τη συνάρτηση $g(x) = f(x)e^{-\frac{1}{4}x^2}$ και έχουμε:

$$\int_{\mathbb{R}} |g(x)|^q dx = \int_{\mathbb{R}} |f(x)|^q e^{-x^2} dx = \sqrt{\pi} \int_{\mathbb{R}} |f(x)|^q d\mu(x) < +\infty$$

και

$$\int_{\mathbb{R}} g(x)p(x)e^{-\frac{1}{4}x^2} dx = \int_{\mathbb{R}} f(x)p(x)e^{-x^2} dx = \sqrt{\pi} \int_{\mathbb{R}} f(x)p(x)d\mu(x) = 0$$

για κάθε πολυώνυμο $p(x)$. Από το (γ) συνεπάγεται ότι $g = 0$ και επομένως $f = 0$. □

Ορισμός 3.4. Ορίζουμε

$$T_t f(x) = \int_{\mathbb{R}} T(x, y, t) f(y) d\mu(y).$$

Λήμμα 3.5. Ο T_t είναι φραγμένος γραμμικός μετασχηματισμός

$$T_t : L^2(\mathbb{R}, \mu) \rightarrow L^2(\mathbb{R}, \mu).$$

Λήμμα 3.6. Έστω $1 < p < 2$ και $q = \frac{p}{p-1}$. Θέτουμε

$$\mu = \left(\sqrt{\frac{2\pi}{q}} \right)^{\frac{1}{q}} \left(\sqrt{\frac{p}{2\pi}} \right)^{\frac{1}{p}} \quad \text{και} \quad t = i\sqrt{p-1}.$$

Τα παρακάτω είναι ισοδύναμα:

(i) $\|Ff\|_q \leq m\|f\|_p$ για κάθε $f \in L^p(\mathbb{R})$.

(ii) $\|T_t g\|_{L^q(\mathbb{R}, \mu)} \leq \|g\|_{L^p(\mathbb{R}, \mu)}$ για κάθε $g \in L^p(\mathbb{R}, \mu)$.

Απόδειξη. Με απλό υπολογισμό βλέπουμε ότι

$$(3.1) \quad T(x, y, i\sqrt{p-1}) = \frac{1}{\sqrt{p}} \exp \left\{ \frac{1}{q} x^2 + \frac{1}{q} y^2 + i \frac{2}{\sqrt{pq}} xy \right\}.$$

(α) Έστω ότι ισχύει η (ii).

Θεωρούμε την $f(x) = p(x)e^{-\frac{1}{p}x^2}$, όπου $p(x)$ τυχόν πολυώνυμο, και τη συνάρτηση

$$g(x) = f(x)e^{\frac{1}{p}x^2} = p(x) \in L^p(\mathbb{R}, \mu).$$

Τότε,

$$\mathcal{F}f \left(-\frac{2}{\sqrt{pq}}\xi \right) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{\mathbb{R}} f(x) e^{i \frac{2}{\sqrt{pq}} x \xi} dx.$$

Άρα το ολοκλήρωμα είναι καλά ορισμένο, αφού $f \in L^1(\mathbb{R})$. Επομένως,

$$\begin{aligned} \mathcal{F}f \left(-\frac{2}{\sqrt{pq}}\xi \right) &= \frac{1}{\sqrt{2}} \int_{\mathbb{R}} g(x) e^{i \frac{2}{\sqrt{pq}} x \xi} e^{-\frac{1}{p}x^2} e^{x^2} d\mu(x) \\ &= \frac{1}{\sqrt{2}} \int_{\mathbb{R}} g(x) e^{\frac{1}{q}x^2} e^{i \frac{2}{\sqrt{pq}} x \xi} d\mu(x). \end{aligned}$$

Βάσει της (3.1),

$$\mathcal{F}f \left(-\frac{2}{\sqrt{pq}}\xi \right) = \sqrt{\frac{p}{2}} \int_{\mathbb{R}} T(x, \xi, i\sqrt{p-1}) g(x) d\mu(x) = \sqrt{\frac{p}{2}} T_t g(\xi).$$

Άρα,

$$\begin{aligned} \|\mathcal{F}f\|_q^q &= \int_{\mathbb{R}} |\mathcal{F}f(\xi)|^q d\xi \\ &= \frac{2}{\sqrt{pq}} \int_{\mathbb{R}} \left| \sqrt{\frac{p}{2}} T_t g(\xi) \right|^q e^{-\xi^2} d\xi \\ &= 2 \sqrt{\frac{\pi}{pq}} \left(\sqrt{\frac{p}{2}} \right)^q \|T_t\|_{L^q(\mathbb{R}, \mu)}^q \\ &\leq 2 \sqrt{\frac{\pi}{pq}} \left(\int_{\mathbb{R}} |f(x)|^p e^{x^2} d\mu(x) \right)^{\frac{q}{p}} \\ &= \mu^q \|f\|_p^q. \end{aligned}$$

Άρα, η (i) ισχύει για ένα πυκνό υποσύνολο του $L^p(\mathbb{R})$ (σύμφωνα με το Λήμμα ;;(γ)) και επομένως ισχύει για κάθε $f \in L^p(\mathbb{R})$.

(β) Η απόδειξη του αντίστροφου είναι παρόμοια. □

Άρα η εργασία του Beckner συνίσταται από εδώ και πέρα στο να αποδείξει την ανισότητα (;) για συγκεκριμένη τιμή του t : $t = i\sqrt{p-1}$. Βάσει του Λήμματος ;;(δ) αρκεί να αποδειχθεί η (;) για $g(x) = p(x)$ όταν $p(x)$ είναι τυχόν πολυώνυμο.

Θεωρούμε μια ακολουθία δοκιμών Bernoulli, δηλαδή

$$(3.2) \quad \nu = \frac{1}{2}\delta_1 + \frac{1}{2}\delta_{-1},$$

όπου δ_1, δ_{-1} είναι δύο μάζες Dirac στα σημεία 1 και -1 αντίστοιχα. Ορίζουμε το μέτρο πιθανότητας της $\nu^{(n)}$ βάσει της

$$(3.3) \quad \nu^{(n)}(E) = \nu(\sqrt{2n}E)$$

για κάθε Borel σύνολο $E \subseteq \mathbb{R}$. Τέλος θεωρούμε το μέτρο πιθανότητας

$$\nu_n = \nu^{(n)} * \nu^{(n)} * \dots * \nu^{(n)},$$

τη συνέλιξη του $\nu^{(n)}$ με τον εαυτό του n φορές. Αυτό ισοδυναμεί με την

$$(3.4) \quad \int_{\mathbb{R}} f(x) d\nu_n(x) = \int_{\mathbb{R}^n} f(x_1 + \dots + x_n) d\nu^{(n)}(x_1) \dots d\nu^{(n)}(x_n)$$

για κάθε $f \in C(\mathbb{R})$. Λόγω των (3.2) και (3.3),

$$(3.5) \quad \int_{\mathbb{R}} f(x) d\nu_n(x) = \int_{\mathbb{R}^n} f\left(\frac{x_1 + \dots + x_n}{\sqrt{2n}}\right) d\nu(x_1) \dots d\nu(x_n) = \frac{1}{2^n} \sum_{\varepsilon} f\left(\frac{\varepsilon_1 + \dots + \varepsilon_n}{\sqrt{2n}}\right),$$

όπου το $\varepsilon = (\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_n)$ διατρέχει όλες τις n -άδες προσήμων, δηλαδή το ε διατρέχει το σύνολο $\{-1, +1\}^n$ που έχει πληθάριθμο 2^n .

Χρήσιμη θα είναι η παρακάτω ειδική περίπτωση του Κεντρικού Οριακού Θεωρήματος.

Λήμμα 3.7. Έστω f οποιαδήποτε συνεχής συνάρτηση στο $\mathbb{R}$, η οποία αυξάνει το πολύ πολυωνυμικά στο άπειρο. Δηλαδή για κάποιο $C > 0$ και $k \in \mathbb{N}_0$

$$|f(x)| \leq C(1 + x^2)^k, \quad x \in \mathbb{R}.$$

Τότε,

$$\int_{\mathbb{R}} f(x) d\nu(x) \rightarrow \int_{\mathbb{R}} f(x) d\mu(x), \quad n \rightarrow \infty.$$

Απόδειξη. Βήμα 1: Έστω $f \in \mathcal{S}(\mathbb{R})$. Τότε από την (1.2) έχουμε

$$\int_{\mathbb{R}} f(x) d\nu_n(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{\mathbb{R}} \left(\int_{\mathbb{R}} \hat{f}(\xi) e^{ix\xi} d\xi \right) d\nu_n(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{\mathbb{R}} \hat{f}(\xi) \left(\int_{\mathbb{R}} e^{ix\xi} d\nu_n(x) \right) d\xi.$$

Οπότε βάσει της (3.5) έχουμε

$$\begin{aligned} \int_{\mathbb{R}} f(x) d\nu_n(x) &= \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{\mathbb{R}} \hat{f}(\xi) \frac{1}{2^n} \sum_{\varepsilon} e^{i\frac{\xi\varepsilon_1}{\sqrt{2n}}} \dots e^{i\frac{\xi\varepsilon_n}{\sqrt{2n}}} d\xi \\ &= \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{\mathbb{R}} \hat{f}(\xi) \left(e^{-i\frac{\xi}{\sqrt{2n}}} + e^{i\frac{\xi}{\sqrt{2n}}} \right)^n d\xi \\ &= \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{\mathbb{R}} \hat{f}(\xi) \left(\cos \frac{\xi}{\sqrt{2n}} \right)^n d\xi. \end{aligned}$$

Για κάθε $\xi \in \mathbb{R}$

$$\left(\cos \frac{\xi}{\sqrt{2n}}\right)^n = \left(1 - \frac{\xi^2}{4n} + O\left(\frac{\xi^4}{n^2}\right)\right)^n \rightarrow e^{-\frac{\xi^2}{4}}, \quad n \rightarrow \infty,$$

και επειδή $|\widehat{f}(\xi) \left(\cos \frac{\xi}{\sqrt{2n}}\right)^n| \leq |\widehat{f}(\xi)| \in L^1(\mathbb{R})$, από το θεώρημα κυριαρχημένης σύγκλισης παίρνουμε

$$\begin{aligned} \int_{\mathbb{R}} f(x) d\nu_n(x) &\rightarrow \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{\mathbb{R}} \widehat{f}(\xi) e^{-\frac{\xi^2}{4}} d\xi \\ &= \frac{1}{2\pi} \iint f(x) e^{-ix\xi} dx e^{-\frac{\xi^2}{4}} d\xi \\ &= \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{\mathbb{R}} f(x) \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{\mathbb{R}} e^{-\frac{\xi^2}{4}} e^{-ix\xi} d\xi dx \\ &= \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_{\mathbb{R}} f(x) e^{-x^2} dx = \int_{\mathbb{R}} f(x) d\mu(x). \end{aligned}$$

Βήμα 2: Αποδεικνύουμε ότι οι ροπές των ν_n είναι ομοιόμορφα φραγμένες.

Για τις ροπές άρτιας τάξης έχουμε:

$$\begin{aligned} \int_{\mathbb{R}} |x|^{2k} d\nu_n(x) &= \int_{\mathbb{R}} x^{2k} d\nu_n(x) = \int_{\mathbb{R}} (-1)^k \frac{d^{2k}}{d\xi^{2k}} (e^{-ix\xi})_{\xi=0} d\nu_n(x) \\ &= (-1)^k \frac{d^{2k}}{d\xi^{2k}} \left(\int_{\mathbb{R}} e^{-ix\xi} d\nu_n(x) \right)_{\xi=0} = \frac{d^{2k}}{d\xi^{2k}} \left(\cos \frac{\xi}{\sqrt{2n}} \right)_{\xi=0}^n. \end{aligned}$$

Σ' αυτό το σημείο εφαρμόζουμε τον τύπο του Cauchy για τις παραγώγους της αναλυτικής συνάρτησης $\left(\cos \frac{z}{\sqrt{2n}}\right)^n$ και έχουμε

$$\begin{aligned} \int_{\mathbb{R}} |x|^{2k} d\nu_n(x) &= (-1)^k \frac{(2k)!}{2\pi i} \int_{|z|=1} \left(\cos \frac{z}{\sqrt{2n}}\right)^n \frac{dz}{z^{2k+1}} \leq (2k)! \max_{|z|=1} \left| \cos \frac{z}{\sqrt{2n}} \right|^n \\ &= (2k)! \max_{|z|=1} \exp \left\{ n \log \left| \cos \frac{z}{\sqrt{2n}} \right| \right\} \\ &= (2k)! \max_{|z|=1} \exp \left\{ n \log \left| 1 - \frac{z^2}{4n} + O\left(\frac{z^4}{n^2}\right) \right| \right\} = C_k < +\infty, \end{aligned}$$

όπου το C_k δεν εξαρτάται από το n .

Για τις ροπές περιτής τάξης έχουμε :

$$\begin{aligned} \int_{\mathbb{R}} |x|^{2k-1} d\nu_n(x) &= \int_{|x|<1} |x|^{2k-1} d\nu_n(x) + \int_{|x|\geq 1} |x|^{2k-1} d\nu_n(x) \\ &\leq \int_{|x|<1} d\nu_n(x) + \int_{|x|\geq 1} |x|^{2k} d\nu_n(x) \leq 1 + C_k. \end{aligned}$$

Βήμα 3: Έστω $f \in C(\mathbb{R})$ με $|f(x)| \leq C(1+x^2)^k$ για κάποια $C > 0$ και $k \in \mathbb{N}_0$.

Η συνάρτηση $\frac{f(x)}{(1+x^2)^{k+1}}$ είναι στον $C_0(\mathbb{R})$ και επομένως για κάθε $\varepsilon > 0$ υπάρχει $g \in \mathcal{S}(\mathbb{R})$ ώστε

$$\left| g(x) - \frac{f(x)}{(1+x^2)^{k+1}} \right| \leq \varepsilon$$

για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Τώρα η συνάρτηση $h(x) = (1 + x^2)^{k+1}g(x)$ είναι στον $\mathcal{S}(\mathbb{R})$ και

$$|h(x) - f(x)| \leq \varepsilon(1 + x^2)^{k+1}, \quad x \in \mathbb{R}.$$

Άρα,

$$\begin{aligned} & \left| \int_{\mathbb{R}} f(x) d\nu_n(x) - \int_{\mathbb{R}} f(x) d\mu(x) \right| \\ & \leq \int_{\mathbb{R}} |f(x) - h(x)| d\nu_n(x) + \left| \int_{\mathbb{R}} h(x) d\nu_n(x) - \int_{\mathbb{R}} h(x) d\mu(x) \right| + \int_{\mathbb{R}} |f(x) - h(x)| d\mu(x) \\ & \leq \varepsilon \int_{\mathbb{R}} (1 + x^2)^{k+1} d\nu_n(x) + \left| \int_{\mathbb{R}} h(x) d\nu_n(x) - \int_{\mathbb{R}} h(x) d\mu(x) \right| + \varepsilon \int_{\mathbb{R}} (1 + x^2)^{k+1} d\mu(x) \end{aligned}$$

από το Βήμα 2 (με διαφορετική σταθερά C_k). Άρα,

$$\limsup_{n \rightarrow \infty} \left| \int_{\mathbb{R}} f(x) d\nu_n(x) - \int_{\mathbb{R}} f(x) d\mu(x) \right| \leq 2\varepsilon C_k$$

από το Βήμα 1, και επομένως

$$\int_{\mathbb{R}} f(x) d\nu_n(x) \rightarrow \int_{\mathbb{R}} f(x) d\mu(x).$$

□

Ορισμός 3.8. Ορίζουμε το χώρο

$$E_n = \left\{ \left(\frac{\varepsilon_1}{\sqrt{2n}}, \dots, \frac{\varepsilon_n}{\sqrt{2n}} \right) : \varepsilon_j = \pm 1, 1 \leq j \leq n \right\}$$

και το μέτρο πιθανότητας $\mu_n = \nu^{(n)} \times \nu^{(n)}$, δηλαδή

$$d\mu_n(x) = d\nu(\sqrt{2n}x_1) \cdots d\nu(\sqrt{2n}x_n), \quad x = (x_1, \dots, x_n) \in \mathbb{R}^n,$$

το οποίο έχει φορέα ακριβώς το σύνολο E_n .

Άρα, έχουμε

$$(3.6) \quad \int_{\mathbb{R}} f(x) d\nu_n(x) = \int_{E_n} f(x_1 + \cdots + x_n) d\mu_n(x)$$

για κάθε συνεχή συνάρτηση f . Επειδή ο E_n είναι διακριτός χώρος και το μέτρο ν_n είναι διακριτό, η υπόθεση της συνέχειας για την f δε χρειάζεται.

Το μέτρο μ_n είναι διακριτό μέτρο και θέτει μάζα $1/2^n$ σε καθένα από τα 2^n σημεία του E_n . Όλοι οι χώροι $L^p(E_n, \mu_n)$ ταυτίζονται και τα στοιχεία τους είναι όλες οι συναρτήσεις $g : E_n \rightarrow \mathbb{C}$. Επειδή η συνάρτηση $f(x_1 + \cdots + x_n)$ είναι συμμετρική, δηλαδή αναλλοίωτη ως προς όλες τις αναδιατάξεις των $x_1, \dots, x_n$, δίνουμε τον ακόλουθο ορισμό.

Ορισμός 3.9. Συμβολίζουμε με X_n τον χώρο

$$X_n := \{h : E_n \rightarrow \mathbb{C} : \text{η } h \text{ είναι συμμετρική}\}.$$

Επομένως, $Q_n \subseteq L^p(E_n, \mu_n)$ για κάθε $p, 1 \leq p \leq +\infty$.

Ο σκοπός τώρα είναι να ορισθεί κατάλληλος τελεστής στο χώρο Q_n , «ανάλογος» του τελεστή $T_t : L^p(\mathbb{R}, \mu) \rightarrow L^q(\mathbb{R}, \mu)$, και να υπολογιστεί η νόρμα του ώστε, περνώντας στο όριο καθώς $n \rightarrow \infty$, με βάση το Λήμμα 3.7 να υπολογιστεί η νόρμα του T_t . Η ιδέα είναι να περιγραφεί μια ορθοκανονική βάση στο χώρο $Q_n \subseteq L^2(E_n, \mu_n)$, η οποία θα παίζει τον ίδιο ρόλο που παίζει η $\{H_n\}$ στο χώρο $L^2(\mathbb{R}, \mu)$.

Ορισμός 3.10. Για κάθε n, k με $0 \leq k \leq n$, ορίζουμε

$$(3.7) \quad \varphi_{n,k}(x) = (2n)^{\frac{k}{2}} \frac{1}{\sqrt{\binom{n}{k}}} \sigma_k(x_1, \dots, x_n), \quad x = (x_1, \dots, x_n) \in \left\{ -\frac{1}{\sqrt{2n}}, \frac{1}{\sqrt{2n}} \right\}^n.$$

Οι συναρτήσεις $\varphi_{n,k}(x)$, $0 \leq k \leq n$ αποτελούν ορθοκανονική βάση του $Q_n \subseteq L^2(E_n, \mu_n)$. Κάθε πολυώνυμο $g(x)$, $x \in \mathbb{R}$, βαθμού μικρότερου ή ίσου από n γράφεται με μοναδικό τρόπο σαν

$$g(x) = \sum_{k=0}^n c_k H_k(x).$$

Με $\mathbb{C}_n[x]$ συμβολίζουμε το χώρο όλων των πολυωνύμων μεταβλητής $x \in \mathbb{R}$ βαθμού το πολύ n με συντελεστές στο $\mathbb{C}$.

Ορισμός 3.11. Για κάθε n ορίζουμε τον τελεστή

$$S_n : \mathbb{C}_n[x] \rightarrow X_n$$

ο οποίος δίνεται από τον τύπο

$$(3.8) \quad S_n \left(\sum_{k=0}^n x_k H_k \right) = \sum_{k=0}^n c_k \varphi_{n,k}.$$

Ορισμός 3.12. Για κάθε n ορίζουμε τον τελεστή

$$K_{n,t} : X_n \rightarrow X_n$$

με τύπο

$$(3.9) \quad K_{n,t} \left(\sum_{k=0}^n c_k \varphi_{n,k} \right) = \sum_{k=0}^n c_k t^k \varphi_{n,k}.$$

Από το Λήμμα 3.5 και τις σχέσεις (3.12), (3.13) είναι φανερό ότι το διάγραμμα είναι αντιμεταθετικό. Πράγματι για κάθε $g = \sum_{k=0}^n c_k H_k$ ισχύουν οι

$$(S_n T_t)(g) = S_n \left(\sum_{k=0}^n c_k t^k H_k \right) = \sum_{k=0}^n c_k t^k \varphi_{n,k}$$

και

$$(K_{n,t} S_n)(g) = K_{n,t} \left(\sum_{k=0}^n c_k \varphi_{n,k} \right) = \sum_{k=0}^n c_k t^k \varphi_{n,k}.$$

Επίσης είναι φανερό ότι ο τελεστής S_n είναι ισομετρία ανάμεσα στους χώρους με εσωτερικό γινόμενο $\mathbb{C}_n[x] \subseteq L^2(\mathbb{R}, \mu)$ και $Q_n \subseteq L^2(E_n, \mu_n)$, αφού απεικονίζει την ορθοκανονική βάση $\{H_k : 0 \leq k \leq n\}$ του πρώτου στην ορθοκανονική βάση $\{\varphi_{n,k} : 0 \leq k \leq n\}$ του δεύτερου. Με αυτήν την έννοια ο $K_{n,t}$ είναι ένα διακριτό «ανάλογο» του T_t αν αυτός περιοριστεί στον $\mathbb{C}_n[x] \subseteq L^2(\mathbb{R}, \mu)$.

Θα αποδείξουμε τρία Θεωρήματα.

Θεώρημα 3.13. *Αν $t = i\sqrt{p-1}$, $1 < p < 2$, $q = \frac{p}{p-1}$, τότε για κάθε n ισχύει*

$$(3.10) \quad \left(\int_{E_n} |(K_{n,t}h)(x)|^q d\mu_n(x) \right)^{\frac{1}{q}} \leq \left(\int_{E_n} |h(x)|^p d\mu_n(x) \right)^{\frac{1}{p}}, \quad h \in X_n.$$

Θεώρημα 3.14. *Για κάθε πολυώνυμο $g(x)$, $x \in \mathbb{R}$, ισχύει ότι:*

(α)

$$(3.11) \quad \left(\int_{\mathbb{R}} |g(x)|^p d\nu_n(x) \right)^{\frac{1}{p}} - \left(\int_{\mathbb{R}} |S_n g|^p d\mu_n(x) \right)^{\frac{1}{p}} \rightarrow 0, \quad n \rightarrow \infty.$$

(β)

$$(3.12) \quad \left(\int_{\mathbb{R}} |(T_t g)|^p d\nu_n(x) \right)^{\frac{1}{q}} - \left(\int_{\mathbb{R}} |(K_{n,t} S_n g)(x)|^q d\mu_n(x) \right)^{\frac{1}{q}} \rightarrow 0, \quad n \rightarrow \infty.$$

Το επόμενο θεώρημα είναι ο τελικός μας στόχος.

Θεώρημα 3.15. *Έστω $1 < p < 2$ και $q = \frac{p}{p-1}$. Θέτουμε*

$$\mu = \left(\sqrt{\frac{2\pi}{p}} \right)^{\frac{1}{q}} \left(\sqrt{\frac{p}{2\pi}} \right)^{\frac{1}{p}}.$$

Τότε

$$\|\mathcal{F}f\|_q \leq \mu \|f\|_p, \quad f \in L^p(\mathbb{R}).$$

Απόδειξη. Υποθέτουμε ότι τα Θεωρήματα 3.13 και 3.14 έχουν αποδειχθεί.

Θεωρούμε τυχόν πολυώνυμο $g(x)$, $x \in \mathbb{R}$, και έστω k ο βαθμός του $g(x)$. Έστω $n \geq k$ και $n \rightarrow +\infty$.

Αν $g(x) = \sum_{l=0}^k c_l H_l(x)$, τότε από το Λήμμα 3.7 και από το Θεώρημα 3.14 (α) παίρνουμε

$$\left(\int_{E_n} |(S_n g)(x)|^p d\mu_n(x) \right)^{\frac{1}{p}} \rightarrow \left(\int_{\mathbb{R}} |g(x)|^p d\mu(x) \right)^{\frac{1}{p}}.$$

Επίσης, και από το Λήμμα 3.7 και το Θεώρημα 3.14 (β) παίρνουμε

$$\left(\int_{\mathbb{R}} |(K_{n,t} S_n g)(x)|^q d\mu_n(x) \right)^{\frac{1}{q}} \rightarrow \left(\int_{\mathbb{R}} |(T_t g)(x)|^q \right)^{\frac{1}{q}}.$$

Από τις δύο αυτές σχέσεις και από το Θεώρημα 3.13 με $h = S_n g$, παίρνουμε

$$\left(\int_{\mathbb{R}} |(T_t g)(x)|^q \right)^{\frac{1}{q}} \leq \left(\int_{\mathbb{R}} |g(x)|^p d\mu(x) \right)^{\frac{1}{p}},$$

δηλαδή

$$(3.13) \quad \|T_t g\|_{L^q(\mathbb{R}, \mu)} \leq \|g\|_{L^p(\mathbb{R}, \mu)}.$$

Σύμφωνα με το Λήμμα ; (δ) η (3.13) ισχύει για κάθε $g \in L^p(\mathbb{R}, \mu)$, οπότε το Λήμμα 3.6 συμπληρώνει την απόδειξη. $\square$

Λήμμα 3.16. Για κάθε n, k με $2 \leq k \leq n$ ισχύει

$$(3.14) \quad \varphi_{n,k} = \sqrt{\frac{n}{k(n-k+1)}} \varphi_{n,1} \varphi_{n,k} - \sqrt{\frac{(k-1)(n-k+2)}{k(n-k+1)}} \varphi_{n,k-2}$$

για τις τιμές των μεταβλητών $x_i = \pm \frac{1}{\sqrt{2n}}$.

Λήμμα 3.17. Για κάθε k, n με $1 \leq k \leq n$ και για όλες τις τιμές των μεταβλητών $x_i = \pm \frac{1}{\sqrt{2n}}$ ισχύει ότι

$$(3.15) \quad \sqrt{\left(1 - \frac{1}{n}\right) \cdots \left(1 - \frac{k-1}{n}\right)} \varphi_{n,k}(x) = H_k(x_1 + \cdots + x_n) + \frac{1}{n} \sum_{l=1}^{[k/2]} a_{k,l}^{(n)} H_{k-2l}(x_1 + \cdots + x_n).$$

Οι συντελεστές $a_{k,l}^{(n)}$ είναι, για κάθε k , φραγμένες συναρτήσεις του n .

Απόδειξη. Από τις $H_0(x) = 1$, $H_1(x) = \sqrt{2}x$, $H_2(x) = \sqrt{2}x^2 - \frac{1}{\sqrt{2}}$ και τις

$$\begin{aligned} \varphi_{n,0}(x) &= \sigma_0(x_1, \dots, x_n) = 1 \\ \varphi_{n,1}(x) &= \sqrt{2}\sigma_1(x_1, \dots, x_n) = \sqrt{2}(x_1 + \cdots + x_n) \\ \varphi_{n,2}(x) &= 2\sqrt{2}\sqrt{\frac{n}{n-1}}\sigma_2(x_1, \dots, x_n) = 2\sqrt{2}\sqrt{\frac{n}{n-1}}(x_1x_2, \dots, x_{n-1}x_n), \end{aligned}$$

βλέπουμε εύκολα ότι

$$\begin{aligned} \varphi_{n,0}(x_1, \dots, x_n) &= H_0(x_1 + \cdots + x_n) \\ \varphi_{n,1}(x_1, \dots, x_n) &= H_1(x_1 + \cdots + x_n) \\ \sqrt{1 - \frac{1}{n}}\varphi_{n,2}(x_1, \dots, x_n) &= H_2(x_1 + \cdots + x_n). \end{aligned}$$

Επομένως η (3.15) αληθεύει για $k = 1, 2$.

Για απλούστευση θέτουμε

$$(3.16) \quad \begin{aligned} q_{n,k}(x_1, \dots, x_n) &= \sqrt{\left(1 - \frac{1}{n}\right) \cdots \left(1 - \frac{k-1}{n}\right)} \varphi_{n,k}(x_1, \dots, x_n) \\ &= \sqrt{\frac{n(n-1) \cdots (n-k+1)}{n^k}} \varphi_{n,k}(x_1, \dots, x_n). \end{aligned}$$

Οπότε η (3.15) ισοδυναμεί με

$$(3.17) \quad q_{n,k}(x_1, \dots, x_n) = H_k(x_1 + \cdots + x_n) + \frac{1}{n} \sum_{l=1}^{[k/2]} a_{k,l}^{(n)} H_{k-2l}(x_1 + \cdots + x_n).$$

Ο αναδρομικός τύπος (3.17) με λίγες πράξεις γίνεται

$$(3.18) \quad q_{n,k} = \frac{1}{\sqrt{k}} q_{n,1} q_{n,k-1} - \sqrt{\frac{k-1}{k}} \left(1 - \frac{k-2}{n}\right) q_{n,k-2}, \quad 2 \leq k \leq n.$$

Επίσης έχουμε και τον αναδρομικό τύπο

$$(3.19) \quad H_k = \frac{1}{\sqrt{k}} H_1 H_{k-1} - \sqrt{\frac{k-1}{k}} H_{k-2}, \quad k \geq 2$$

ο οποίος προέρχεται από τον (::) και τις (::).

Η (3.17) θα αποδειχθεί επαγωγικά με βάση τις (3.18), (3.19) γνωρίζοντας ότι ισχύει για $k = 1, 2$. Έστω λοιπόν ότι η (3.17) ισχύει για $k, k-1$ με $2 \leq k \leq n-1$. Τότε, γράφοντας για συντομία $x = (x_1, \dots, x_n)$ και $\Sigma x = x_1 + \dots + x_n$, έχουμε

$$\begin{aligned} q_{n,k+1}(x) &= \frac{1}{\sqrt{k+1}} q_{n,1}(x) q_{n,k}(x) - \sqrt{\frac{k}{k+1}} \left(1 - \frac{k-1}{n}\right) q_{n,k-1}(x) \\ &= \frac{1}{\sqrt{k+1}} H_1(\Sigma x) \left(H_k(\Sigma x) + \frac{1}{n} \sum_{l=1}^{[k/2]} a_{k,l}^{(n)} H_{k-1}(\Sigma x) \right) \\ &\quad - \sqrt{\frac{k}{k+1}} \left(1 - \frac{k-1}{n}\right) \left(H_{k-1}(\Sigma x) + \frac{1}{n} \sum_{l=1}^{[k/2]} a_{k-1,l}^{(n)} H_{k-1-2l}(\Sigma x) \right) \\ &= H_{k+1}(\Sigma x) + \frac{1}{n} \left((k-1) \sqrt{\frac{k}{k+1}} H_{k-1}(\Sigma x) + \sum_{l=1}^{[k/2]} \frac{a_{k,l}^{(n)}}{\sqrt{k+1}} H_1(\Sigma x) H_{k-2l}(\Sigma x) \right) \\ &\quad - \sum_{l=1}^{[k/2]} \sqrt{\frac{k}{k+1}} \left(1 - \frac{k-1}{n}\right) a_{k-1,l}^{(n)} H_{k-1-2l}(\Sigma x). \end{aligned}$$

Σ' αυτό το σημείο παρατηρούμε ότι αν θέσουμε $H_{-1}(x) = 0$, τότε ο αναδρομικός τύπος (3.19) ισχύει και για $k = 1$. Επομένως αντικαθιστώντας το $H_1(\Sigma x) H_{k-2l}(\Sigma x)$ με

$$\sqrt{k-2l+1} H_{k-2l+1}(\Sigma x) + \sqrt{k-2l} H_{k-2l-1}(x)$$

παίρνουμε

$$\begin{aligned} q_{n,k+1}(x) &= H_{k+1}(\Sigma x) + \frac{1}{n} \left((k-1) \sqrt{\frac{k}{k+1}} H_{k-1}(\Sigma x) + \sum_{l=1}^{[k/2]} \sqrt{\frac{k-2l+1}{k+1}} a_{k,l}^{(n)} H_{k-2l+1}(\Sigma x) \right) \\ &\quad + \sum_{l=1}^{[k/2]} \sqrt{\frac{k-2l}{k+1}} a_{k,l}^{(n)} H_{k-2l-1}(\Sigma x) - \sum_{l=1}^{[(k-1)/2]} \sqrt{\frac{k}{k+1}} \left(1 - \frac{k-1}{n}\right) a_{k,l}^{(n)} H_{k-2l-1}(\Sigma x) \\ &= H_{k+1}(\Sigma x) + \frac{1}{n} \left((k-1) \sqrt{\frac{k}{k+1}} H_{k-1}(\Sigma x) + \sum_{l=1}^{[k/2]} \sqrt{\frac{k-2l+1}{k+1}} a_{k,l}^{(n)} H_{k+1}(\Sigma x) \right) \\ &\quad + \sum_{l=1}^{[(k+2)/2]} \sqrt{\frac{k-2l+2}{k+1}} a_{k,l}^{(n)} H_{k-2l+1}(\Sigma x) - \sum_{l=1}^{[(k+1)/2]} \sqrt{\frac{k}{k+1}} \left(1 - \frac{k-1}{n}\right) a_{k-1,l-1}^{(n)} H_{k-2l+1}(\Sigma x). \end{aligned}$$

Παρατηρούμε ότι ο τελευταίος όρος $l = \lfloor \frac{k+2}{2} \rfloor$ στο δεύτερο άθροισμα είναι μηδέν, καθώς και ότι το πρώτο άθροισμα μπορεί να επεκταθεί σε $l = \lfloor \frac{k+1}{2} \rfloor$. Άρα

$$q_{n,k+1}(x) = H_{k+1}(\Sigma x) + \frac{1}{n} \left((k-1) \sqrt{\frac{k}{k+1}} H_{k+1-2}(\Sigma x) + \sqrt{\frac{k-1}{k-2}} a_{k,1}^{(n)} H_{k+1-2}(\Sigma x) \right. \\ \left. + \sum_{l=2}^{\lfloor (k+1)/2 \rfloor} \left[\sqrt{\frac{k-2l+1}{k+1}} a_{k,l}^{(n)} + \sqrt{\frac{k-2l+2}{k+1}} a_{k,l-1}^{(n)} - \sqrt{\frac{k}{k+1}} \left(1 - \frac{k}{n-1} \right) a_{k-1,l-1}^{(n)} \right] H_{k+1}(\Sigma x) \right),$$

και επομένως αν θέσουμε

(3.20)

$$a_{k+1,1}^{(n)} = (k-1) \sqrt{\frac{k}{k+1}} + \sqrt{\frac{k-1}{k+1}} a_{k,1}^{(n)} \\ a_{k+1,l}^{(n)} = \sqrt{\frac{k-2l+1}{k+1}} a_{k,l}^{(n)} + \sqrt{\frac{k-2l+2}{k+1}} a_{k,l-1}^{(n)} - \sqrt{\frac{k}{k+1}} \left(1 - \frac{k-1}{n} \right) a_{k-1,l-1}^{(n)}, \quad 2 \leq l \leq \left\lfloor \frac{k+1}{2} \right\rfloor$$

βλέπουμε αμέσως ότι ισχύει η (3.17) για $k+1$.

Επειδή $a_{2,1}^{(n)} = 0$, φαίνεται αμέσως (με επαγωγή) από τις σχέσεις (3.20) ότι για σταθερό k οι συντελεστές $a_{k,l}^{(n)}$ είναι φραγμένες συναρτήσεις του n . $\square$

Απόδειξη του Θεωρήματος 3.14. Έστω πολυώνυμο $g(x) = \sum_{l=0}^k c_l H_l(x)$.

(α) Από τη σχέση (3.6) έχουμε για $n \geq k$:

$$\left| \left(\int_{E_n} |S_n g(x)|^p d\mu_n(x) \right)^{\frac{1}{p}} - \left(\int_{\mathbb{R}} |g(x)|^p d\nu_n(x) \right)^{\frac{1}{p}} \right| \\ = \left| \left(\int_{E_n} |S_n g(x)|^p d\mu_n(x) \right)^{\frac{1}{p}} - \left(\int_{\mathbb{R}} |g(x_1 + \dots + x_n)|^p d\mu_n(x) \right)^{\frac{1}{p}} \right| \\ \leq \left(\int_{E_n} |S_n g(x) - g(x_1 + \dots + x_n)|^p d\mu_n(x) \right)^{\frac{1}{p}} \\ \leq \left(\int_{E_n} \left| \sum_{l=0}^k c_l [\varphi_{n,l}(x_1, \dots, x_n) - H_l(x_1 + \dots + x_n)] \right|^p d\mu_n(x) \right)^{\frac{1}{p}} \\ \leq \sum_{l=0}^n |c_l| \left(\int_{E_n} |\varphi_{n,l}(x_1, \dots, x_n) - H_l(x_1 + \dots + x_n)|^p d\mu_n(x) \right)^{\frac{1}{p}}.$$

Από το Λήμμα 3.17 και επειδή ο συντελεστής του $\varphi_{n,k}$ στη σχέση (3.15) συγκλίνει στο 1 καθώς $n \rightarrow +\infty$, παίρνουμε ότι υπάρχει σταθερά $C > 0$ η οποία εξαρτάται μόνο από τα $|c_0|, \dots, |c_k|$ και από

το k , αλλά όχι από το n , ώστε

$$\begin{aligned} & \left| \left(\int_{E_n} |S_n g(x)|^p d\mu_n(x) \right)^{\frac{1}{p}} - \left(\int_{\mathbb{R}} |g(x)|^p d\nu_n(x) \right)^{\frac{1}{p}} \right| \\ & \leq \frac{c}{n} \sum_{l=0}^k \left(\int_{E_n} |H_l(x_1 + \dots + x_n)|^p d\mu_n(x) \right)^{\frac{1}{p}} \\ & \leq \frac{c}{n} \sum_{l=0}^k \left(\int_{\mathbb{R}} |H_l(x)|^p d\nu_n(x) \right)^{\frac{1}{p}} \end{aligned}$$

από την (3.6).

Όπως είδαμε στο Βήμα 2 της απόδειξης του Λήμματος 3.7, οι ροπές των ν_n είναι ομοιόμορφα φραγμένες (ως προς n). Άρα η τελευταία ποσότητα τείνει στο 0 όταν $n \rightarrow \infty$.

(β) Επειδή $K_{n,t} S_n g = S_n T_t g$, η (3.12) είναι πόρισμα της (3.11) αν αυτή εφαρμοσθεί στο πολυώνυμο $T_t g$. $\square$

Απομένει να αποδειχθεί το Θεώρημα 3.13 το οποίο είναι διακριτό ανάλογο του Θεωρήματος 3.15 στο διακριτό χώρο.

Θεωρούμε το χώρο μέτρου $E = \left\{ -\frac{1}{\sqrt{2n}}, \frac{1}{\sqrt{2n}} \right\}$,

$$d\sigma(x) = \frac{1}{2} d\delta_{-1}(\sqrt{2n}x) + \frac{1}{2} d\delta_1(\sqrt{2n}x) = d\nu(\sqrt{2n}x),$$

και γνωρίζουμε ότι κάθε συνάρτηση $f : E \rightarrow \mathbb{C}$ γράφεται με μοναδικό τρόπο σαν $f(x) = ax + b$ για κατάλληλα $a, b \in \mathbb{C}$.

Θεωρούμε τον τελεστή $T_{x,t} : L^p(E, \sigma) \rightarrow L^q(E, \sigma)$ με τύπο

$$T_{x,t} : a + bx \mapsto a + btx.$$

Επίσης ορίζουμε τον τελεστή

$$\overline{K_{n,t}} = T_{x_1,t} \otimes \dots \otimes T_{x_n,t} : L^p(E \times \dots \times E, \sigma \times \dots \times \sigma) \longrightarrow L^q(E \times \dots \times E, \sigma \times \dots \times \sigma),$$

δηλαδή

$$\overline{K_{n,t}} : L^p(E_n, \mu_n) \rightarrow L^q(E_n, \mu_n)$$

σύμφωνα με τον Ορισμό ;;

Λήμμα 3.18. Ο περιορισμός του $\overline{K_{n,t}}$ στον $Q_n \subseteq L^p(E_n, \mu_n)$ ταυτίζεται με τον τελεστή $K_{n,t}$.

Απόδειξη. Έστω $0 \leq k \leq n$. Επειδή ο $\overline{K_{n,t}}$ απλώς πολλαπλασιάζει κάθε μία από τις μεταβλητές $x_1, \dots, x_n$ με τον παράγοντα t συνεπάγεται ότι

$$\overline{K_{n,t}}(\sigma_k) = t^k \sigma_k.$$

Άρα, για κάθε συμμετρική $h \in X_n$, $h(x) = \sum_{k=0}^n c_k \sigma_k(x_1, \dots, x_n)$, έχουμε

$$\overline{K_{n,t}}(h) = \sum_{k=0}^n c_k \overline{K_{n,t}}(\sigma_k) = \sum_{k=0}^n c_k t^k \sigma_k = K_{n,t} h$$

Σύμφωνα με την (3.13). $\square$

Θεώρημα 3.19. Έστω $1 < p < 2$, $q = \frac{p}{p-1}$ και $t = i\sqrt{p-1}$. Τότε

$$(3.21) \quad \left(\int_E |T_{x,t}f(x)|^q d\sigma(x) \right)^{\frac{1}{q}} \leq \left(\int_E |f(x)|^p d\sigma(x) \right)^{\frac{1}{p}}$$

για κάθε $f \in L^p(E, \sigma)$.

Απόδειξη. Με $f(x) = a + bx$ η (::) γίνεται

$$\left(\frac{1}{2} \left| a + tb \frac{1}{\sqrt{2n}} \right|^q + \frac{1}{2} \left| a - tb \frac{1}{\sqrt{2n}} \right|^q \right)^{\frac{1}{q}} \leq \left(\frac{1}{2} \left| a + b \frac{1}{\sqrt{2n}} \right|^p + \frac{1}{2} \left| a - b \frac{1}{\sqrt{2n}} \right|^p \right)^{\frac{1}{p}}.$$

Αν $a = 0$ τότε η ανισότητα γίνεται $|t| \leq 1$ που είναι σωστό. Έστω, λοιπόν, $a \neq 0$. Θέτοντας $z = \frac{b}{a\sqrt{2n}}$ παίρνουμε την ισοδύναμη ανισότητα:

$$(3.22) \quad \left(\frac{|1 + tz|^q + |1 - tz|^q}{2} \right)^{\frac{1}{q}} \leq \left(\frac{|1 + z|^p + |1 - z|^p}{2} \right)^{\frac{1}{p}}, \quad z \in \mathbb{C}.$$

Θέτουμε $z = \xi - i\frac{\eta}{\sqrt{p-1}}$, $\xi, \eta \in \mathbb{R}$, οπότε

$$\begin{aligned} |1 + tz|^2 &= (1 + \eta)^2 + \xi^2(p-1), & |1 - tz|^2 &= (1 - \eta)^2 + \xi^2(p-1), \\ |1 + z|^2 &= (1 + \xi)^2 + \eta^2(q-1), & |1 - z|^2 &= (1 - \xi)^2 + \eta^2(q-1). \end{aligned}$$

Άρα, η (3.22) ισοδυναμεί με την

$$(3.23) \quad \left(\frac{[(1 + \eta)^2 + (p-1)\xi^2]^{\frac{q}{2}} + [(1 - \eta)^2 + (p-1)\xi^2]^{\frac{q}{2}}}{2} \right)^{\frac{1}{q}} \leq \left(\frac{[(1 + \xi)^2 + (q-1)\eta^2]^{\frac{p}{2}} + [(1 - \xi)^2 + (q-1)\eta^2]^{\frac{p}{2}}}{2} \right)^{\frac{1}{p}}.$$

Από την (3.2) έχουμε

$$\begin{aligned} & \left(\frac{[(1 + \eta)^2 + (p-1)\xi^2]^{\frac{q}{2}} + [(1 - \eta)^2 + (p-1)\xi^2]^{\frac{q}{2}}}{2} \right)^{\frac{1}{q}} \\ &= \|(1 + \eta x)^2 + (p-1)\xi^2\|_{L^{q/2}(\nu)} \\ &\leq \|(1 + \eta x)^2\|_{L^{q/2}(\nu)} + \|(p-1)\xi^2\|_{L^{q/2}(\nu)} \\ &= \left(\frac{|1 + \eta|^q + |1 - \eta|^q}{2} \right)^{\frac{2}{q}} + (p-1)\xi^2, \end{aligned}$$

όπου χρησιμοποιήθηκε το γεγονός ότι $\frac{q}{2} > 1$. Επίσης,

$$\left(\frac{[(1 + \xi)^2 + (q-1)\eta^2]^{\frac{p}{2}} + [(1 - \xi)^2 + (q-1)\eta^2]^{\frac{p}{2}}}{2} \right)^{\frac{2}{p}} = \|(1 + \xi x)^2 + (q-1)\eta^2\|_{L^{p/2}(\nu)}.$$

Επειδή $p/2 < 1$ και $(1 + \xi x)^2 \geq 0$, $(q - 1)\eta^2 \geq 0$. Άρα η (3.23) είναι ασθενέστερη από την ανισότητα

$$(3.24) \quad \left(\frac{|1 + \eta|^q + |1 - \eta|^q}{2} \right)^{2/q} + (p - 1)\xi^2 \leq \left(\frac{|1 + \xi|^p + |1 - \xi|^p}{2} \right)^{2/p} + (q - 1)\eta^2.$$

Αν αποδείξουμε τις ανισότητες

$$(3.25) \quad \left(\frac{|1 + \eta|^q + |1 - \eta|^q}{2} \right)^{2/q} \leq 1 + (q - 1)\eta^2$$

και

$$(3.26) \quad \left(\frac{|1 + \xi|^q + |1 - \xi|^q}{2} \right)^{2/q} \leq 1 + (q - 1)\eta^2$$

είναι προφανές ότι συνεπάγεται η (3.24). Επίσης είναι φανερό (με $\xi = 0$ ή $\eta = 0$) ότι οι (3.25), (3.26) προκύπτουν από την (3.24).

Άρα αρκεί να αποδείξουμε τις (3.25), (3.26).

Αρχίζουμε με την απόδειξη της (3.25).

Αρκεί να αποδείξουμε την (3.25) για $0 < \eta$ αφού αυτή μένει αμετάβλητη αν αλλάξουμε το η σε $-\eta$ και είναι προφανής για $\eta = 0$. Επίσης εύκολα βλέπουμε ότι αρκεί να αποδείξουμε την (3.25) για $0 < \eta \leq 1$. Πράγματι αν ισχύει για κάθε η με $0 < \eta \leq 1$, τότε διαιρώντας την (3.25) με η^2 παίρνουμε

$$\left(\frac{|1 + 1/\eta|^q + |1 - 1/\eta|^q}{2} \right)^{2/q} \leq \frac{1}{\eta^2} + (q - 1).$$

Επειδή

$$\frac{1}{\eta^2} + (q - 1) \leq 1 + (q - 1)\frac{1}{\eta^2} \iff \frac{1}{\eta^2}(q - 2) \geq 0$$

και επειδή η τελευταία ανισότητα ισχύει αφού $q > 2$, συνεπάγεται ότι

$$\left(\frac{|1 + 1/\eta|^q + |1 - 1/\eta|^q}{2} \right)^{2/q} \leq 1 + (q - 1)\frac{1}{\eta^2}.$$

Δηλαδή η ανισότητα (3.25) ισχύει για τον $\frac{1}{\eta} \geq 1$.

Θεωρούμε τη συνάρτηση

$$p(\eta) = \frac{1}{q} \log \left\{ \frac{|1 + \eta|^q + |1 - \eta|^q}{2} \right\} - \frac{1}{2} \log(1 + (q - 1)\eta^2), \quad 0 < \eta \leq 1.$$

Και αρκεί να αποδείξουμε ότι

$$(3.27) \quad p(\eta) \leq 0, \quad 0 < \eta < 1.$$

Υπολογίζουμε:

$$(3.28) \quad \begin{aligned} p'(\eta) &= \frac{(1 + \eta)^{q-1} - (1 - \eta)^{q-1}}{(1 + \eta)^q + (1 - \eta)^q} - \frac{(q - 1)\eta}{1 + (q - 1)\eta^2} \\ &= \frac{(1 + \eta)^{q-1}[1 - (q - 1)\eta] - (1 - \eta)^{q-1}[1 + (q - 1)\eta]}{[(1 + \eta)^q + (1 - \eta)^q][1 + (q - 1)\eta^2]} \\ &= \frac{\Delta(\eta)}{[(1 + \eta)^q + (1 - \eta)^q][1 + (q - 1)\eta^2]}. \end{aligned}$$

Τώρα.

$$\Delta'(\eta) = -q(q-1)\eta[(1+\eta)^{q-2} - (1-\eta)^{q-2}] \leq 0$$

για $0 < \eta \leq 1$, αφού $q > 2$.

Άρα,

$$\Delta(\eta) \leq \Delta(0) = 0, \quad 0 < \eta \leq 1$$

και επομένως παίρνουμε

$$p'(\eta) \leq 0, \quad 0 < \eta \leq 1.$$

Άρα,

$$p(\eta) \leq p(0) = 0, \quad 0 < \eta \leq 1,$$

και επομένως αποδείχθηκε η (3.27) και κατ' επέκταση η (3.25).

Η απόδειξη της (3.26) είναι ακριβώς η ίδια: όλες οι ανισότητες αντιστρέφονται διότι $p < 2$. $\square$

Απόδειξη του Θεωρήματος 3.13. Συνδυασμός του Θεωρήματος 3.19 και των Λημμάτων ;; και ;; . $\square$